

DECIZIA (UE) 2017/652 A COMISIEI**din 29 martie 2017****privind propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe”***[notificată cu numărul C(2017) 2200]***(Numai textul în limba engleză este autentic)**

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 211/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 privind inițiativa cetățenească ⁽¹⁾, în special articolul 4,

întrucât:

- (1) Cererea de înregistrare a inițiativei cetățenești intitulate „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” a fost respinsă prin Decizia C(2013) 5969 a Comisiei din 13 septembrie 2013. Prin hotărârea din 3 februarie 2017 (cauza T-646/13), Tribunalul a anulat respectiva decizie pe motivul că, neindicând nici care dintre măsurile prezentate în anexa la inițiativa cetățenească europeană nu intrau în domeniul său de competență, nici pe ce rațiuni se baza concluzia sa, Comisia nu și-a respectat obligația de motivare. Comisia trebuie să ia măsurile necesare pentru a se conforma hotărârii Tribunalului, și anume să adopte o nouă decizie cu privire la cererea de înregistrare a propunerii de inițiativă cetățenească.
- (2) Obiectul inițiativei cetățenești intitulate „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” este următorul: „Facem apel la UE să îmbunătățească protecția persoanelor care aparțin minorităților naționale și lingvistice și să consolideze diversitatea culturală și lingvistică în Uniune.”
- (3) Obiectivele propunerii de inițiativă cetățenească sunt următoarele: „Facem apel la UE să adopte un set de acte juridice pentru a îmbunătăți protecția persoanelor care aparțin minorităților naționale și lingvistice și pentru a consolida diversitatea culturală și lingvistică în Uniune. Acest set trebuie să cuprindă măsuri de politică în domeniul limbilor regionale și minoritare, al educației și al culturii, al politicii regionale, al participării, al egalității, al audiovizualului și al altor conținuturi media, precum și al sprijinului regional (de stat)”.
- (4) În anexa la propunerea de inițiativă cetățenească sunt precizate clar 11 acte juridice ale Uniunii pe care ar trebuie să le propună Comisia. Este vorba de:
 - (a) o recomandare a Consiliului privind „protejarea și promovarea diversității lingvistice în cadrul Uniunii”, întemeiată pe articolul 167 alineatul (5) a doua liniuță din TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) a doua liniuță din TFUE;
 - (b) o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 167 alineatul (5) prima liniuță din TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) prima liniuță din TFUE și având ca obiect adaptarea „programelor de finanțare pentru a facilita accesul comunităților mici de limbi regionale și minoritare la acestea”;
 - (c) o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 167 alineatul (5) prima liniuță din TFUE și pe articolul 165 alineatul (4) prima liniuță din TFUE și având ca obiect înființarea unui centru al diversității lingvistice care va consolida conștientizarea importanței limbilor regionale și minoritare și va promova diversitatea la toate nivelurile și care va fi finanțat în esență de Uniunea Europeană;
 - (d) un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolele 177 și 178 din TFUE și având ca obiect adaptarea dispozițiilor comune referitoare la fondurile regionale ale UE, astfel încât protejarea minorităților și promovarea diversității culturale și lingvistice să fie incluse în acestea ca obiective tematice;

⁽¹⁾ JOL 65, 11.3.2011, p. 1.

- (e) un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 173 alineatul (3) din TFUE și pe articolul 182 alineatul (1) din TFUE și având ca obiect modificarea regulamentului referitor la programul „Orizont 2020” în scopul îmbunătățirii cercetării privind valoarea adăugată pe care minoritățile naționale și diversitatea culturală și lingvistică o pot aduce la dezvoltarea socială și economică din regiunile UE;
- (f) o directivă, un regulament sau o decizie a Consiliului întemeiată pe articolul 20 alineatul (2) din TFUE și pe articolul 25 din TFUE și având ca scop consolidarea în interiorul Uniunii a locului cetățenilor care aparțin unei minorități naționale, în vederea asigurării faptului că preocupările legitime ale acestora sunt luate în considerare la alegerea deputaților în Parlamentul European;
- (g) măsuri eficiente, întemeiate pe articolul 19 alineatul (1) din TFUE, pentru combaterea discriminărilor și pentru promovarea egalității de tratament, inclusiv în ceea ce privește minoritățile naționale, iar aceasta printre altele pe calea unei revizuirii a directivelor Consiliului existente în materia egalității de tratament;
- (h) modificarea, în temeiul articolului 79 alineatul (2) din TFUE, a legislației UE pentru a asigura o cvasiegalitate de tratament între apatrizi și cetățenii Uniunii;
- (i) un regulament al Parlamentului European și al Consiliului întemeiat pe articolul 118 din TFUE și având ca scop introducerea unui drept de autor uniform care ar permite ca întreaga UE să fie considerată o piață internă în materie de drepturi de autor;
- (j) o modificare, întemeiată pe articolul 53 alineatul (1) din TFUE și pe articolul 63 din TFUE, a Directivei 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, în vederea asigurării liberei prestări a serviciilor și a recepționării de conținut audiovizual în regiunile în care locuiesc minoritățile naționale;
- (k) un regulament sau o decizie a Consiliului întemeiată pe articolul 109 din TFUE, pe articolul 108 alineatul (4) din TFUE sau pe articolul 107 alineatul (3) litera (e) din TFUE și având ca scop exceptarea în grup a proiectelor care promovează minoritățile naționale și cultura acestora.
- (5) Se pot adopta acte juridice ale Uniunii pentru punerea în aplicarea a tratatelor în următoarele domenii:
- îmbunătățirea cunoașterii și a diseminării culturii și istoriei popoarelor europene; conservarea și protejarea patrimoniului cultural de importanță europeană; schimburile culturale necomerciale; creația artistică și literară, inclusiv în sectorul audiovizualului;
 - dezvoltarea dimensiunii europene a educației, în special, prin învățarea și răspândirea limbilor statelor membre;
 - definirea misiunilor, a obiectivelor prioritare și a organizării fondurilor structurale, cu condiția ca acțiunile care urmează să fie finanțate să ducă la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii;
 - măsurile specifice menite să sprijine acțiunile întreprinse în statele membre pentru realizarea obiectivelor de accelerare a adaptării industriei la schimbările structurale, de încurajare a unui mediu favorabil inițiativei și dezvoltării întreprinderilor din întreaga Uniune și, în special, a întreprinderilor mici și mijlocii, de încurajare a unui mediu propice cooperării dintre întreprinderi, de favorizare a unei exploatari mai bune a potențialului industrial al politicilor de inovare, cercetare și dezvoltare tehnologică;
 - cercetarea și dezvoltarea tehnologică sub forma unui program-cadru multianual care stabilește obiectivele științifice și tehnologice care trebuie realizate prin activitățile Uniunii, precum și prioritățile conexe, care indică liniile directe ale acestor acțiuni și care stabilește cuantumul global maxim și condițiile de participare financiară a Uniunii la programul-cadru, precum și cotele-părți alocate fiecărei acțiuni preconizate;
 - definirea drepturilor resortisanților țărilor terțe aflați în situație de ședere legală pe teritoriul unui stat membru, inclusiv condițiile care reglementează libertatea de circulație și de ședere în alte state membre ale UE;

⁽¹⁾ Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) (JO L 95, 15.4.2010, p. 1).

- crearea de titluri europene de proprietate intelectuală pentru a asigura o protecție uniformă a drepturilor de proprietate intelectuală în Uniune, precum și înființarea unor sisteme centralizate de autorizare, coordonare și control la nivelul Uniunii;
 - coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative ale statelor membre cu privire la accesul la activitățile independente și la exercitarea acestora;
 - determinarea categoriilor de ajutoare care sunt acordate de state și care sunt exceptate de la procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE.
- (6) Din aceste motive, propunerea de inițiativă cetățenească, în măsura în care vizează propuneri ale Comisiei de acte juridice ale Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor, astfel cum sunt menționate la considerentul 4 literele (a)-(e) și (h)-(k), nu iese în mod vădit din sfera de competență a Comisiei în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (b) din regulament.
- (7) Un act juridic al Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor nu poate fi adoptat în vederea consolidării în interiorul Uniunii a locului cetățenilor care aparțin unei minorități naționale în scopul de a asigura că preocupările legitime ale acestora sunt luate în considerare la alegerea deputaților în Parlamentul European. Articolul 20 alineatul (2) din TFUE prevede drepturile cetățenilor Uniunii. Printre aceste drepturi se numără dreptul de a alege și de a fi aleși în Parlamentul European în statul membru unde își au reședința, în aceleași condiții ca și resortisanții acestui stat. Articolul 25 din TFUE prevede că pe baza unui raport al Comisiei, hotărând în unanimitate în conformitate cu o procedură legislativă specială și cu aprobarea Parlamentului European, Consiliul poate adopta dispoziții care urmăresc să completeze drepturile enumerate la articolul 20 alineatul (2) din TFUE. Cu toate acestea, drepturile consolidate sau completate prin aceste dispoziții trebuie să fie opozabile unor state membre diferite de cel al cărui resortisant este cetățeanul Uniunii în cauză sau instituțiilor Uniunii. În schimb, actul juridic avut în vedere prin propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe” nu cuprinde calificări similare. În consecință, acesta ar crea drepturi opozabile statului membru al cărui resortisant este cetățeanul Uniunii. Prin urmare, articolul 25 și articolul 20 alineatul (2) din TFUE nu pot constitui temeiul juridic pentru adoptarea unui act juridic al Uniunii în scopul punerii în aplicare a tratatelor „în vederea consolidării în interiorul Uniunii a locului cetățenilor care aparțin unei minorități naționale în scopul de a asigura că preocupările legitime ale acestora sunt luate în considerare la alegerea deputaților în Parlamentul European”. În măsura în care actul juridic avut în vedere prin propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe” ar viza în principal dispozițiile necesare pentru alegerea deputaților în Parlamentul European prin vot universal direct, Parlamentul European este cel care trebuie să elaboreze, în conformitate cu articolul 223 din TFUE, o propunere pentru a stabili aceste dispoziții, în conformitate cu o procedură uniformă în toate statele membre sau cu principii comune tuturor statelor membre. Prin urmare, Comisia nu este împuternicită prin tratate să prezinte o propunere pentru un astfel de act juridic.
- (8) Un act juridic al Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor nu pot fi adoptat nici în ceea ce privește măsuri eficiente de combatere a discriminărilor și de promovare a egalității de tratament, inclusiv în ceea ce privește minoritățile naționale, iar aceasta printre altele pe calea unei revizuii a directivelor Consiliului existente în materia egalității de tratament. Deși, indiferent de domeniul lor de acțiune, instituțiile Uniunii sunt obligate să respecte „diversitatea culturală și lingvistică” în conformitate cu articolul 3 alineatul (3) din TFUE și să se abțină de la orice discriminare bazată pe „apartenența la o minoritate națională” în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, niciuna dintre aceste dispoziții nu constituie un temei juridic pentru o acțiune oarecare a instituțiilor. Articolul 19 din TFUE prevede că fără a aduce atingere celorlalte dispoziții din tratate și în limitele competențelor pe care acestea le conferă Uniunii, Consiliul, hotărând în unanimitate, în conformitate cu o procedură legislativă specială și cu aprobarea Parlamentului European, poate lua măsurile necesare în vederea combaterii oricărei discriminări bazate pe sex, rasă sau origine etnică, pe religie sau convingeri, pe handicap, vârstă sau orientare sexuală. Această enumerare exhaustivă a motivelor de discriminare nu include însă apartenența la o minoritate națională. Prin urmare, articolul 19 din TFUE nu poate constitui temeiul juridic pentru adoptarea unui act juridic al Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor, care să propună „măsuri eficiente de combatere a discriminărilor și de promovare a egalității de tratament, inclusiv în ceea ce privește minoritățile naționale”.
- (9) Din aceste motive, propunerea de inițiativă cetățenească, în măsura în care vizează propuneri de acte juridice ale Uniunii înaintate de Comisie pentru punerea în aplicare a tratatelor, astfel cum sunt menționate la considerentul 4 literele (f) și (g), iese în mod vădit din sfera de competență a Comisiei în ceea ce privește prezentarea unei propuneri de act juridic al Uniunii pentru punerea în aplicare a tratatelor în conformitate cu articolul 4 alineatul (2) litera (b) din regulament.

- (10) Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) consolidează cetățenia Uniunii și îmbunătățește în continuare funcționarea democratică a Uniunii prevăzând, printre altele, că fiecare cetățean trebuie să aibă dreptul de a participa la viața democratică a Uniunii prin intermediul unei inițiative cetățenești europene.
- (11) În acest scop, procedurile și condițiile necesare pentru o inițiativă cetățenească ar trebui să fie clare, simple, accesibile și proporționale cu natura inițiativei cetățenești, astfel încât să încurajeze participarea cetățenilor și să mărească accesibilitatea Uniunii.
- (12) Prin urmare, propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe” ar trebui înregistrată. Ar trebui adunate declarații de susținere pentru această propunere de inițiativă cetățenească, în măsura în care aceasta vizează propuneri de acte juridice ale Uniunii înaintate de Comisie pentru punerea în aplicare a tratatelor, astfel cum sunt menționate la considerentul 4 literele (a)-(e) și (h)-(k).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

(1) Se înregistrează propunerea de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe”.

(2) Pot fi adunate declarații de susținere pentru această propunere de inițiativă cetățenească, pornind de la constatarea faptului că aceasta vizează propuneri ale Comisiei pentru:

- o recomandare a Consiliului privind „protejarea și promovarea diversității culturale și lingvistice în cadrul Uniunii”;
- o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului având ca obiect adaptarea „programelor de finanțare pentru a facilita accesul comunităților mici de limbi regionale și minoritare la acestea”;
- o decizie sau un regulament al Parlamentului European și al Consiliului având ca obiect înființarea unui centru al diversității lingvistice care va consolida conștientizarea importanței limbilor regionale și minoritare și va promova diversitatea la toate nivelurile și care va fi finanțat în esență de Uniunea Europeană;
- un regulament de adaptare a normelor generale aplicabile sarcinilor, obiectivelor prioritare și organizării fondurilor structurale, astfel încât să se țină seama de protecția minorităților și de promovarea diversității culturale și lingvistice, cu condiția ca acțiunile care urmează să fie finanțate să ducă la consolidarea coeziunii economice, sociale și teritoriale a Uniunii,
- un regulament al Parlamentului European și al Consiliului având ca obiectiv modificarea regulamentului referitor la programul „Orizont 2020” în scopul îmbunătățirii cercetării privind valoarea adăugată pe care minoritățile naționale și diversitatea culturală și lingvistică o pot aduce în dezvoltarea socială și economică în regiunile Uniunii;
- modificarea legislației UE pentru a asigura o cvasiegalitate de tratament între apatrizi și cetățenii Uniunii;
- un regulament al Parlamentului European și al Consiliului pentru a introduce un drept de autor uniform care ar permite ca întreaga Uniune să fie considerată o piață internă în materie de drepturi de autor;
- o modificare a Directivei 2010/13/UE, în vederea asigurării liberei prestări a serviciilor și a recepționării de conținut audiovizual în regiunile în care locuiesc minoritățile naționale;
- un regulament sau o decizie a Consiliului în vederea unei exceptări în grup a proiectelor care promovează minoritățile naționale și cultura acestora de la procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE.

Articolul 2

Prezenta decizie intră în vigoare la 3 aprilie 2017.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează organizatorilor (membrii comitetului cetățenilor) propunerii de inițiativă cetățenească intitulată „Minority SafePack – one million signatures for diversity in Europe”, reprezentați de domnul Hans Heinrich HANSEN și de domnul Hunor KELEMEN, care acționează în calitate de persoane de contact.

Adoptată la Bruxelles, 29 martie 2017.

Pentru Comisie
Frans TIMMERMANS
Prim-vicepreședinte
